

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in veljá po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXIX.

V Ljubljani 23. rožnika 1876.

List 25.

Stan katoliških Armenov v Turčiji.

Vladarstvo umerlega sultana je bilo v pregnanstvo obsodilo patrijarha za Cilicijo, milg. Antona Hassun-a, kateri je bil potlej v Rimu z vso škofu spodobno častjo sprejet. Ne moremo se nadjati, da bode novi sultan Murad vspešno rešil armensko prašanje, in da bo katoliški Cerkvi priznal vse pravice. Naj naznanimo posnetek iz sporočila mons. Azarijana, patrijarhovega general-vikarja, do turškega ministra za zunanje zadeve:

Dasiravno nismo nič ne z besedo ne pismeno opustili, kar se nam je potrebno zdelo za zavernitev v kvar naše armeno-katoliške občine in milg. patrijarha proglašeni obrekovanj, kajti imenovali so nas novo katoliško izhodnje razkolništvo; je bil vendar milg. patrijarh iz dežele pregnan, v kljub temu, da je državi s svojim delovanjem veliko koristil. Še celo za izdajavce države so naše katoličane proglasili, ker so bili sprejeli nekatere naredbe Rimskega prestola v verskih rečeh; torej so jim bile zaterte vse pravice in privilegije, vsa verska in občinska svoboda; bili so kot četa kazni vrednih krivičnikov proglašeni. Nemilosti pri državi so zapadli, ter pod sramotnim imenom banda Hassun-ova pred občinstvom v zasmeh stavljeni.

Po okrajinah so bili naši verski višji, ki so bili doslej vsled določb (firmanov) v očitne službe dopuščeni, iz okrajnih svetov izključeni, ter od gosposk nespodobno in mnogoverstno preganjani in stiskani. Naše cerkve, samostani in naprave so bile nam po sili in z oboroženo močjo vzeti; prostost vere zaterta, lastnina katoličanov ugrabljena, in pešdici rogoviležev izročena. Vse te nezdode so prihrule nad armeno katoliško občino v kljub vladnih nam vgodnih firmanov, dasiravno šteje ta občina nad 100.000 vladarju zvestih podložnikov.

Kar mora pa vsacega še bolj boleti, je to, da mora naša številna občina, v kljub toliko firmanov, in novih cesarskih postav, ktere polajšanje in zboljšanje keršanskih ljudstev nameravajo, vendar prestajati še vedno toliko nadlog in stiskanja, tako da še do danes zdihuje pod tugo tolikega silovitega preganjanja. Vlada noče v ozir vzeti mnogoštevilnih in znamenitih darežljivost naših občanarjev. Pri vsem tem imamo le malo upanja rešiti našo občino iz propada in tuge, v kterih je že 6 let vtopljena.

Pristavimo k temu še žive pritožbe sv. Sedeža zoper te tlačilne določbe; in naše prošnje in tirjatve, ktere so dokazovale krivico takega preganjanja — vendar vse brez vspeha! Cesarsko vladarstvo je take in enake ponižne vloge zavračevalo.

Vsled tega revnega stanja je armeno katoliška občina sklenila z vlado storiti pogodbo, da bi tako od

sebe vsako obdolženje in sumičenje odpravila; in da bi v ta namen Rinski prestol sultanovi vladi pogoje porazumljenja predložil, vsled kterih bi se vse od turške vlade navedene težave odstranile proti temu: da ona vse stare pravice in privilegije, bodisi svetne ali verske, naši občini zopet pripozná, in da patrijarhu dovoli, se v njegovo rezidenco verniti. Vendar vlada doslej ni hotla nič slišati o tako pravični spravi.

Posilnost turška še dalje sega: da bi vlada v prihodnje vsakoršne vloge zabranila, je nam take pogoje in predloge stavila, kteri se z našo vestjo kratko nikakor ne strinjajo; ravno tako je nam poslala neko sporočilo, več členov obsegajoče, ki je bilo pri nji (vladi) zadnje dni od patrijarha Kupelijanistov (razkolnikov) vloženo, v kterem se naša vdanost do sv. Prestola počerouje. Toda mi se ne bomo nobenemu teh, katoliškim načelom nasprotnih pogojev vdali.

Kakor se moramo v svetnih rečeh podvreči vladi sultanovi, čegar podložniki smo; — ravno tako moramo v verskih, obrednih in disciplinarnih zadevah cerkveni oblasti, sv. prestolu in našemu postavnemu patrijarhu, pokorni biti; celi naš narod je pripravljen vsakoršne tuge in stiske rajše preterpeti, kakor bi se tej dvojni dolžnosti izneveril.

Cerkveno premoženje.

(Dalje.)

Kakor judom, tako naznanjamo tudi vsem drugim od naj višega do zadnjega, kteri bi nasvetovali ali zahtevali poropanje cerkvenega premoženja, da morajo temelito dokazati, da 1. njih premoženje je tako pošteno in pravično kot cerkveno, in 2. da ima ravno taki ali še boljši namen, kot cerkveno. Dokler se to ne dokaže, predlagamo:

IX.

1. Oporek ali protest zoper kratenje in omejevanje cerkvenih prostost in pravic, zoper pogoljufanje, pokradenje in poropanje cerkvenega premoženja.

Zoper vse to resnobno in slovesno oporekamo in protestiramo pred Bogom in svetom iz teh neoveržljivih vzrokov in nagibov:

1. cerkveno premoženje je memo premoženja drugih stanov naj stareje in poštenejše in naj pravičnije (Glej II), in

2. ima naj lepši, naj boljši in naj blagši namen, namreč: za Božjo čast in za časni in večni blagor ljudstva (Glej III);

3. cerkveno premoženje, samemu Bogu podeljeno, posvečeno, je Božja lastnina (glej IV) in neprodajljiva domena, ter cerkveno premoženje pograbititi se pravi Boga, Stvarnika in Očeta, in duhovno mater, cerkev, obropati. Tega bogoskrunskega ropa in umora pa mi katoličani po zgledu in izreku sv. Očeta papeža Pija IX „non possumus“, t. j., ne moremo, ne smemo in nečemo nikakor in nikdar privoliti in dopustiti; temuč dolžni smo na vso moč oporekati in protestirati.

4. Cerkevno premoženje oskerbovati in porabovati je Jezus le samo svojemu duhovstvu izročil in nikomur drugemu ne (glej V). Cerkev je svoje premoženje skoz 1500 lét sama oskerbovala in porabovala. Le v šestnajstem stoletju so odpadniki in protestantje jeli se v cerkveno premoženje vtikovati; Cerkev je pa vselej zoper to po vesoljnih zborih, papežih in škofih resnobno oporekala ter protestovala, in še zdaj oporeka, protestuje, in mi katoličani z njo oporekamo in protestujemo na ves glas.

5. Poropanje cerkvenega premoženja je četerna krivica, krivica zoper Boga — krivica zoper cerkev — krivica zoper ustanovitelje — krivica zoper obdarovance (glej VI). Te četverne krivice zoper Boga — svojega Očeta — zoper cerkev, svojo mater, in zoper svoje sbrate mi katoličani „non possumus“, ne moremo, ne smemo, nečemo dopustiti, zato protestujemo in oporekamo pred Bogom in pred svetom.

6. Zgodovina in skušnja uči, da cerkvam poropano premoženje še nikdar nikomur ni teknilo, ne vladam, ne ljudstvom, ne pokupcem; ampak še vselej vsem škodovalo (glej VII). Zategavoljo zoper naklepe in kovarstva judov in liberaluhov, ki čerjo cerkvam premoženje pograbititi, na vso moč protestujemo in oporekamo, pa resnobno zahtevamo, da se pusti in dá vsakemu, kar mu gre po Božji naredbi; da se pusti in daje cesarju, kar je cesarjevega; da se pusti in daje ljudstvom, kar je ljudskega; da se pusti in dá Bogú, kar je Božjega; da se pusti in daje Cerkvi, kar je Cerkvinega; in tako se bo svet kmalo spet vravnal, umiril in zadovolil.

7. Cerkev in njene naredbe, dobra, posestva itd. so veliko veliko starejši, kot ktera koli si bodi dinastij, vlad, zbornic ali parlamentov: — torej niso mogle in gotovo tudi niso v začetku pomagale Cerkvi k premoženju in vravnavam. Zato pa tudi nič nimajo govoriti o cerkvenem premoženju in ravnanju, ampak morajo cerkvi prosto roko toliko bolj pustiti, ko tudi tujcem, judom, protestantom in brezvernikom prosto roko pušajo, in ker mi katoličani največ davka v denarjih in kervi plačujemo, in smo naj več nekdanjih sovražnikov s svojo kervjo odgnali, kar jude, protestante in brezbožnike ni kapljice kervi, ne vinarja stalo. Vsled vsega tega imamo mi katoličani pravico, vso proustat tirjatev za svojo Cerkev; in vlada ima dolžnost našo tirjatev spolnovati: našo cerkev in njeno premoženje varovati, zato ji plačujemo davke v denarjih in kervi.

8. Cerkveno premoženje, kot: grajšine, dobra, pristave, zemljišča, njive itd.; pa poslopja: samostani, cerkve, farovži, kaplanije, šole, mežnarije itd.; orodja: zvonovi, monštranice, kelihi, svečniki itd., zlatnina, srebrenina itd., ko bi se cerkvam krivično pograbilo, kam bi to prišlo? Rekli bi: državi bo prišlo v oskerbovanje ali vpravo. Toda enake vprave so navadno predrage, dostikrat prenezaneshljive in prenesrečne, da bi jim kaj zdalo ali pomagalo. To se je vidilo pri nas pod cesarjem Jožefom II, ko je bilo veliko samostanov (120), vstavov, bratovščin ita. zatertih, v državno blagajnico je pa le malo prišlo, in še to ni teknilo, ampak škodovalo. Kaj pa, ko država le denarja potrebuje, ko bi se pograbljenno premoženje koj razprodalo, kakor na Španjskem in Laškem? Kdo bo pa tako poropano pre-

moženje pokupil? — Pravi in pošteni katoličani gotovo ne, zato ko dobro vedó, da bi se s tem božjega ropa vdeležili in bi s takim djanjem ipso facto po cerkvenih postavah, in zlasti po Tridentinskem zboru (sej. 22. p. 11) v veči izobčenju padli. Tako bi le spet Bogú, cerkvi, državi in ljudstvom sovražni in škodljivi judje, mavtarji, liberaluhi in brezverniki cerkvene reči pokupili, samostane, cerkve, farovže, kaplanije itd. v plesišča, gledišča, fabrike, delavnice, bleve spremenili, Bogu posvečene reči in posode (kot zvonove, monštranice, kelihe) oskrunili in v posvetne nečimernosti prekovali. Tega pa mi katoliki „non possumus“ — ne moremo, ne smemo in nečemo dopustiti; ker nečemo pred Bogom in svetom biti božjeropniki, izdajavci in judeži Iškarjoti; zato na vso moč protestujemo, oporekamo, branimo.

(Konec prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane, 16. rožn. (Opravilo katoliške družbe za sv. Očeta.) Katoliška družba je ta dan v nunski cerkvi imela prav slovesno pontifikalno sv. mašo, katero so med polno azistencijo in pričo obilnega vernega prebivalstva služili prečast. gosp. prošt dr. Anton Jarc, društveni predsednik. Na koru pa so čast. gospé uršularice med orgljanjem prav spodbudno pele — na zadnje tudi Pijevo himno. Te Deum je sklenil to prelepo slovesnost v spomin preslavne tridesetletnice, odkar vladajo sv. Oče papež Pij IX. Pred sv. mašo 3,5 so preč. gosp. predsednik imeli do pričujočih prelép in prav podučljiv ogovor, iz kterega bodo blagi čitatelji vedili polno ceniti imenitnost in tehtnost tega dneva. Dostavimo naj poprej še to, da precej po tem prelépem opraviu je bilo v imenu vse družbe tudi vošilo za to imenitno priliko po telegrafu poslano sv. Očetu v Rim. (Šlo je ta dan tudi v ravno ta namen še več drugih telegramov iz Ljubljane v Rim.) Nasleduje govor.

Tridesetletnica

Papeža Pija IX 16. junija 1876.

„Napolnil ga bom z dolgim življenjem in mu pokazal svoje zveličanje.“ Ps. 90, 16.

Preimenitna in nenavadna je slovesnost, zarad ktere smo se, pr. p., v tako znatnem številu danes tú sošli, slovesnost, ki se kakor v Rimu, tako tudi po celem svetu povsod, kjer se nahajajo katoliški kristjanje, danes obhaja s serčno radostjo. Na današnji dan bili so pred 30 leti izvoljeni naš sv. Oče, preslavni papež Pij IX, v versto naslednikov pervaka aposteljnov sv. Petra, za namestnika Jezusovega na zemlji in za vidnega poglavarja njegove sv. Cerkve. Že so torej doveršili celih 30 lét slavnega vladanja vesoljne Cerkve in danes nastopijo z očitno pomočjo Božjo že četrto desetletje naj višjega pastirstva na zemlji kot namestnik Kristusov.

1. Že to je poseben dar milosti Božje, da sv. Oče Pij IX, po rodovini Janez Marija grof Mastaj-Ferreti, rojen 13. maja l. 1792 v Sinigaliji na Laškem, vsled večletne bolehnosti telesno zelo slabotni, so vendar doživeli visoko starost do 84 lét in so vedno še tako terdni in krepki, da njihovo bistroumnost in živahnost duha občuduje sleherni, kteri ima srečo bližati se jim. Gotovo še razvidniši dokaz čudovitega vladanja previdnosti božje pa je to, da vladajo Cerkev Jezusovo že celih 30 lét, kar ni bilo dosihmal dano še nobenemu izmed 261 naslednikov sv. Petra, še takim ne, ki se ali zarad posebne svetega življenja, ali modrega vladanja, ali zavolj

sijajnih in slavnih del svetijo kot zvezde prve verste na cerkvenem obnebju.

2. Kdo se tu nehoté ne spominja zgodovinsko znamenitih besed: „Petrovih lét ne bodeš videl“. Sv. Peter, postavljen od Sinú Božjega za vladarja od njega ustanovljene sv. Cerkve, je bil njen poglavar 7 lét v Antiohiji, in potem v Rimu, kamor se je po neizvedljivi naredbi previdnosti božje bil preselil, 25 lét, 2 mesca in 7 dni, namreč do leta 67 po Jezusovem rojstvu. Za njim štejejo (po rimskem imeniku) 261 papežev, kateri so vladali kot njegovi nasledniki dosihmal Cerkev Jezusovo. Med vsimi temi bil je doslej še le en sam, ki se gledé vladarskih lét precej bliža Petru na rimskem prestolu. — Pij VI, ki je sedel na apostolskem prestolu 24 lét in skorej 8½ mesca. Za njim se versté po letih vladarskih: Papež Silvester I s 23 leti in blizo 11 mescev, — papež Hadrijan I za 10 dni manj kot Silvester, in Pij VII s 23½ leta. Še le nad sedanjem sv. Očetom Pijem se niso spolnile — hvala neskončni milosti božji — une zgodovinsko imenitne besede; Pij IX niso le doživeli lét sv. Petra, kar je vladal v Rimu, temuč do veršili so celó 30 lét kot vidni poglavar cerkve Jezusove!

3. Se tedaj mar ne spodobi, ni li sveta dolžnost, da vesoljni katoliški svet obhaja današnji dan kot ne navaden praznik tako svečano, kakor to zahteva hvaložnost do Boga, ki je v tako obilni, nenavadni meri izlil darove svoje milosti nad svojega namestnika? Grozovite prekucije na Francoskem napolnovale so s strahom takrat Evropo, ko je Pij IX zagledal luč sveta; žalostne dogodbe l. 1849 primorale so ga bežati iz Rima, in časoma pripravile so ga siloma ob vse deželno posestvo, ki ga je previdnost Božja naklonila papežem zavoljo potrebne samostojnosti ter nanaveznosti; toda niso mogli in nikakor ne morejo ga pripraviti, da bi pripoznal prekucne vstave, temuč slovesno je protestiral zoper nje pred celim svetom v imenu Božjem in v imenu njegove sv. Cerkve. Zadele so ga res težke skušnje, grenke bridkosti, postal je — po nekem znanem pregovoru — res Križ od Križa; ali neomahljiv stoji v valovih strašansko razburkanega morja, ki žugajo pogrezniti Petrov čolnič; ne betvice ni odjenjal od cerkvenih pravic, velikodušno pa odpušča sovražnikom in blagoslovljuje zmotene, če tudi očitno obsoja njih krivične dela. Blago serce, delovanje le za čast Božjo, poveljanje sv. Cerkve, dobrotljivost, serčna milota, ponižnost ga znamenjajo za enega izmed naj imenitnejših papežev vsih časov.

4. Koliko se je za čas Pijevega vladanja zgodilo za blagor sv. Cerkve Jezusove, to razložiti bi zmanjkalo časa. Piju IX bilo je prihranjeno nauk o brezmadežnem spočetju preč. Device Marije in o nezmotljivosti rimskega papeža v verskih zadevah javno razglasiti za verske resnice. Mogočnemu šopirjenju prostomisljakov ustavil se je serčno s slovečim Silabom in Encikliko. Neutrudljivo delal je in dela na to, da se vedno dalje razširja prava Jezusova Cerkev. In s kakim vspehom — o tem priča Angleška, kjer se od dne do dne več krivovercev povrača v naročje katoliške Cerkve, in med temi možje, kateri po širokem slové zavolj svoje učenosti; — priča dalje Amerika, Azija, Afrika, Avstralija, ker povsod število vernih tako raste, da n. pr. v Avstraliji je že skoraj 4. del prebivalcev pristopilo v katoliško Cerkev in je že 13 škofov tam, ko pred Pijem IX še ni bilo nobenega; in da v severni Ameriki se je število škofov od 3 povzdignilo že nad 70. Sploh je pod Pijem IX po celem svetu okoli 180 novih škofij in škofijskih namestnij na novo ustanovljenih.

5. Če tedaj vidimo sem ter tje dan danes žalostno prikazen, da pri marsikterih že peša vera, ali nekteri

celó — preslepljeni od hudobnih strast — odpadejo od njé; nas na drugi strani tolaži pa to, da v drugih krajih se pa število resničnih spoznavalcev Jezusovih veselo množi, in vkljub vsemu nasprotvanju in vkljub vsim viharjem se še toliko bolj vterjuje Jezusova sv. Cerkev, v očitno znamenje, da zidana je res na skalo, in vse peklenške moči je ne bodo poderle.

6. Resničnost te obljube Jezusove nam kaže zgodovina že skozi več kot 18 stoletij. Koliko tisuč in tisuč mogočnih sovražnikov vzdignilo se je v tem dolgem času zoper nevesto Jezusovo, katoliško Cerkev! Z mečem in ognjem so skušali jo zatreti, z grozovitostjo, z vsakoverstnimi zvijačami in prekanjenostmi pretli jo uničiti; — toda zastoj! Da se ji tudi današnji ne manjka očitnih in tajnih nasprotnikov, vé vsakteri, kateremu so le količkaj znane sedanje razmere in zadeve. Kako težko in željno pričakujejo le-ti smerti Pijeve, misleči neumneži, da ž njo dalo se bode odpraviti papeštvo, s tim pa popolnoma zatreti katoliško Cerkev! Kolikokrat se že zagnali po svetu: Pij je že na smertni postelji! Komaj kak dan utegne še živeti. — In glejte, kako prečudno — med tem, ko jih je več zmed zagrizenih teh nasprotnikov zadela očitno kaznovalna roka Gospodova, ohrani častitljivega čtarčeka Pija IX prav čudovito tisti, ktereга on na zemlji namestuje.

7. Za to prečudno varstvo, v katerem previdnost božja prav očitno ohrani sv. Očeta, vzdiguje se danes po vsem katoliškem svetu iz milijonov in milijonov serc prav gorka in iskrena zahvala proti nebesom. Kakor zvesti sinovi dobre matere katoliške Cerkve pridružimo se jim pr. p. danes tudi mi, s serčno zahvalnostjo sklenivši tudi priserčne želje in pošiljaje ponižne molitve pred prestol milosti Božje, zlasti pri daritvi sv. maše, ki se bode zdaj darovala za sv. Očeta, da bi previdnost božja, ki je sedanjemu sv. Očetu dala doseči in preživeti leta sv. Petra na rimskem prestolu, dala milostljivo preživeti še leta Petrove v Antiohiji, in zraven tega ohranila ga še dalje več lét zdravega in v neoslabljeni dušni in telesni moči v blagor sv. Cerkve Jezusove in v priserčno veselje vsih dobrih pravovernih kristjanov.

Večna hvala torej, slava, čast bodi tebi, o večni Oče nebeški, za vse brezštnevilne dobrote, ki si jih v nezmerni svoji milosti nam dodelil po svojem zvestem služabniku Piju IX! Priserčna hvala pa tudi, da si njega že tukaj obdal s častjo in slavo in ga napolnil z dolgim življenjem! O pokaži mu, prosimo te ponižno, po besedah psalmistovih še svoje zveličanje; daj mu, ako je tvoja presv. volja, doživeti še konečno zmago sv. Cerkve; daj mu veselo obhajati slavno zmago nad vsemi preganjalci, naj skoraj nastopi tisti srečni čas, ko bo le en pastir in en hlev.

Iz Ljubljane, 18. rožnika. (*Vspéh trapistovskega djanja. Val. Lah. Kdo popravlja „Rimske poljane“? Drevo zoper kužljivo obnebje. P. Franc in popravljanje bosenskih polján. Sivotišnica.*) Gredé iz Rima se je malo pomudil v Ljubljani dobro znani Br. Caharija iz Banjalake pri Marija-Zvezdi v Bosni. Kako v Rimu čislajo ta misijon reda trapiškega med Sloveni na Jugu, se vidi tudi iz tega, da ta priprosti redovni brat je bil dvakrat pred sv. Očetom, ki so si dali obširnije poročati o trapistovskem djanji po Bosni in so z lastnoročnim podpisom (4. rožn.) zagotovili svoj blagoslov tistim, kateri ta misijon podpirajo.

Povedal je, da gosp. Val. Lah je viditi prav cetečega zdravja v Rimu. To je toliko bolj veselo naznanilo, ker je bilo slišati, da je nevarno bolan ta naš verli rojak.

S posebno mičnostjo je pripovedoval, kako redov-

niki Trapiati pri „Treh studencih“ (Tre fontane), neki 2 uri od Rima, v naj bolj nezdravem kraju vse rimske okolice, obnebje čistijo in s svojo nezmerno pridnostjo nezdravo okrajino spreminajo v zdravo in dobro. Bilo je prej ravno ondod tako nezdravo, da je človek kmali kmali imel glavo težko in vso napoinjeno z neko žepleno kužnostjo. V konventni cerkvi sami je bilo tako mokrotno in vlažno, da je trava rasla. Kraj, se vé, je bil pustoten.

Zdaj v kratkem pa se je močno spremenilo. Zasajeni so prelepi verti, vinogradi, drevesnice, da jih je veselje viditi; lepega sadja dokaj. Tudi cerkev je zdaj na suhem; 5—6 čevljev globoko perati so ob stranéh odkopali, da močava bolj odteka. V začetku so bili redovniki prisiljeni hoditi v mesto čez noč, — tako je bilo nezdravo v unem kraju; zdaj stanujejo že tam brez nevarnosti tudi čez noč.

In kaj je skrivnost, s katero so dosegli in dosejajo ta vapéh? Redovniki Trapisti, ki so pred nekaj leti kraj v posest vzeli, so zasadili neko drevo iz Azije, katerega perje škodljive, merzlične hlape na se vleče in pouziva. Imenoval ga je „caliptus“, vendar nisem porok, če sem ga prav razumel. Tega drevja je nasajenega vse polno, ia posebna dobrota je, da tudi perje ima zdravilno moč ravno zoper močvirno merzlico; homeopatično, kakor je djal, se vzame tretje stanšanje, deseta kapljica.

Po tem takem bi bili ti priprosti redovniki zastoj pričeli delo, za katero je Garibaldi zahteval toliko milijonov, o čemur je bilo že toliko šuma; pa je še prašanje, če bi bilo kaj več iz tega, kakor silovito zadržavanje, veliko kokodakanje, pa malo koristi. Prašal sem br. Caharija, če ne bo Garibaldi pozdravil Rimskega polja? Meni pa: „Garibaldi wird nichts richten. Garibaldi ne bo nič opravil.“

Tudi trapiški priyor iz Bosne p. Frančišk je bil ravno tiste dni (18. in 19.) v Ljubljani. Skušal je med drugim pozvediti v zadevnih tovarnah, kakošen je stroj, s katerim se kosti tlečijo in v moko premiljajo; hoče namreč zbirati kosti toliko pocepane živine in živali po unih krajih in jih porabiti za gnoj po njivah. Podal se je od tod na Gorenjsko; oba se kje proti nedelji snideta v Zagrebu ter se poverneta nazaj v Bosno, kjer velika trapiška družina neprenehoma dela za blagor ondotnega naroda. Ozidje za sirotišče je že visoko iz tal in pričakovati je velicega blagra za narod iz te naprave. P. Franc je mož brez straha, ki vé velikrat zatiranim pomoč najti in pred katerim tudi marsiktera v nebo vpijoča krivica mora odjenjati. Kako o pravem času je Božja previdnost obudila red Trapistov in usmiljenih sester po unih krajih! Moramo tudi pravico poterediti, da avstrijska vlada, kolikor vemo, že od začetka podpira ta redova v Bosni.

Mila prošnja. Družba sv. Vincencija, katera se je v podporo ubogih družin in zanemarjenih otrok v Ljubljani ustanovila ter a 24. aprilom t. l. svoje delovanje pričela, pridobila si je v tem kratkem času svojega obstanka že mnogo blagih podpornikov in dobrotnikov. Živa udeležba od strani tukajšnjega prebivalstva obeta družbi lepih vspehov ter zasluži vsestransko priznanje. Že zdaj družba 13 siromašnih družin zdatno podpira. Zadnji čas se je sicer zopet več revnih družin društvu v podporo priporočilo, pa tudi tem upa na pomoč priti ter jim potrebnega živeža poskerbeti. Neka silno revna družina pa, ki je blage podpore vseskozi vredna, potrebuje še posebne in izdatnejše podpore, katere ji mlado Vincencijevo društvo brez škode drugim ubožnim družinam, ki jih ima podpirati, deliti ne more. Velika revščina je prišla v družino vsled bolezni, ki je najprej mater, potem otroke, in nazadnje še

družine očeta položila, katerega dolgotrajna bolezen bila je vzrok, da je vsa imovina romala v zastavnico, in da so se celó zastavni listi zopet v sili zastaviti morali. Družinico, ki je zdaj brez potrebnega perila, obleke in posteljne oprave, treba bo dalje časa zdatno podpirati, da si bo zamogla zopet sama pomagati. V imeni te v resnici uboge in podpore silno potrebne družine obrača se podpisani do blagih serc prebivalcev Ljubljanskega mesta s trdnim zaupanjem, da bodo tudi v tem slučaju pokazali svojo blagoserenost, katero jim bo Bog poplačal z obilnim blagoslovom.

J. Gogala,

predsednik družbe sv. Vincencija v Alojznici.

V Gorici, 18. rožnika. (Papeževa 30letnica, procesija, prvo sv. Obhajilo.) Kakor sem zadnjič naznanil, bila je 16. t. m. v stolni cerkvi velika sv. maša za sv. Očeta papeža, ki so ta dan nastopili 31. leto vladanja Kristusove Cerkve. Veliko mašo so imeli prevzvišeni nadškof in mnogo vernih obojega spola je molilo za obranjenje Kristusovega namestnika. Pri taki nenavadni slovesnosti, kakoršna se še ni obhajala, kar obstoji katoliška Cerkev, pričakoval sem — naj naravnost povém — tudi izrednega, slovesnosti primérnega petja, pa — zastoj! Kar se že leta in leta poje, pelo se je tudi pri tej znameniti slovesnosti, in ne ravno izverstno. Ali bi ne bilo bolj primérno „pevsko kapelo“ temelito reformirati, kakor v vtemeljene pravice vikarjev drezati? Tudi za praznik sv. Telesa bi bilo lepše petje bolj na mestu, kakor je bila maša, ki se ob naj bolj navadnih nedeljah leto za letom poje.

Sploh pa se je praznik sv. Telesa slovesno obhajal. Pri vgodnem vremenu se je velikanska procesija hitro po 8 podala iz stolne cerkve po navadnih potih. Vsa šolska mladina, razen deške mestne šole, bila s svojimi profesorji in učitelji prišla in se je odlikovala z lepim vedenjem in petjem. Kakor dečkov iz mestne šole, ravno tako tudi ni bilo nobenega izmed magistratnih gospodov, se vé, da tudi župana ne. Naš „Eco“ mu je pri tej priliki prav gorkih povedal. Sej se je letos zadnjikrat kot župan skazoval s svojo nenazočnostjo. Tudi njegovi dnevi županovanja so šteti.

V nedeljo, 18. t. m., imeli so učenci gimnazije in realke prvo sv. Obhajilo. V semeniški kapeli je delil sv. Obhajilo gimnazijski katehet in profesor And. Marušič, v cerkvi sv. Ivana realcem pa semeniški gospod špiritval in prof. dr. Jož. Gabrijevčič. V obeh cerkvah, kakor je edina misel, je bilo petje prav slovesno, lepo in primérno. To je gotovo naj lepše zadostilo učitelju petja g. Komelu za toliko neopravičenega obrekovanja, v djanji je pokazal, kakor pri procesiji, tako tudi pri tej priliki, kolik napredek so storili dijaki v petji, odkar jim je on učitelj.

V Zrečah na Gračiču v premogovih jamah se je 12. junija zgodila velika nesreča. Gospoda lastnika jám, Francoza po rodu, stanujoča v Ljubni, prideta k delavcem gledat. Eden se podá v zapušeno jamo gledat. Luč pa ugasne, pade na tla, — okužen sopar ga je zadušil. Drugi gospod hitro gre za njim gledat, kaj da je; bil je tudi on v hipu zaduščen. Nek delavec, ki je svetil, je pa berž se odmaknil, že tudi omamljen. Zdaj pridejo delavci skupaj, da bi gospode ven potegnili, pa so berž trije bili zadušeni v jami. Potem dobijo veternico, zračno sesalko, da so škodljivi zrak izpuhali, in mertve trupla zamogli dobiti iz jame 7 sežnjev globoke. Vsi so bili iz drugih fará. — 14. sta bila dva pokopana v Zrečah, enega so zanesli v Konjice, trupla gospodov so pa odpeljali v Terst rodbini. Eden tih gospodov je letos tukaj srečal duhovnika, ko so nesli sv. Rešnjo Telo k bolniku, pa ni pokleknil, ne se odkril, da bi Bogu dolžno

čas skazal. Žalostno je; Boga ni očitno spoznaval, pa tudi brez sv. Popotnice je mogel ta svet zapustiti.

Šesti občni zbor društva sv. Cecilije v Gradcu. France Witt, predsednik društva sv. Cecilije, naznanja v 5. številki svojih „Fliegende Blätter für katholische Kirchenmusik“ vabilo, s katerim pozivlja vse ude imenovanega društva, ravno tako tudi vse prijatelje prave cerkvene muzike, k 6. občnemu zboru, ki bo 29., 30. in 31. avgusta v Gradcu.

Milostljivi knezoškof Janez Zverger v Gradcu so objavili dvoje pismo do predsednika podružnice društva sv. Cecilije v Gradcu, dr. Fraidl-na, ki se glasite:

„Na Vašo prošnjo dajam dovoljenje, da se smé 6. občni zbor društva sv. Cecilije v Gradcu obhajati, in cerkvene slovesnosti in petje z glasbo v stolni cerkvi izverševati.

V Gradcu, 19. oktobra 1875.

J a n e z, škof.“

„Odobrujem nasvèt, da se 6. občni zbor društva sv. Cecilije 30. in 31. avgusta tu obhaja, in mislim sam nazoč biti ter se slovesnosti vdeležiti.

V Gradcu, 11. februarja 1876.

J a n e z, škof.“

Program 6. občnemu zboru društva sv. Cecilije je sledeči:

Predskušnje so za pevce 27., 28. in 29. avgusta.

Predvečer, torek, 29. avgusta: Ob 6 zvečer: Križev pot v predmestni farni cerkvi sv. Andreja. „Preces stationum Crucis“, latinski tekst za mešani zbor, zložil Witt, Op. 32 a. — Ob 8 zvečer: Pozdrav gostov, družba.

V sredo, 30. avgusta. Ob 7 zjutraj: Missa cantata v stolni cerkvi. Vokalna maša, zložil Greith, Op. 37. Introitus, Graduale, Credo in Communio — koralno petje iz „Graduale Rom.“ — Ofertorij: „Gloria et honore“ za 4 gl. Zl. J. Mitterer. — O 1,29 zjutraj: Pontifikalna maša. Introitus, Graduale in Communio koralno iz „Graduale Rom.“, ofertorij „Sacerdotes ejus induam“ za 8 gl., zl. Witt, maša „Missa Papae Marcelli“ za 6 gl., zl. Pierluigi da Palestrina (nova izdava). „Te Deum“ za 8 gl., zl. Fr. Witt, Op. X. Precej potem 1. slovesno zborovanje v obedovalnici knezo-škofijskega semenišča. — Ob 3 popoldne: Večernice. „Ecce Sacerdos magnus“ za 4 gl., zl. T. Lud. da Vittoria. Psalmi in Falso bord. Psalm 109. za 4 gl. zl. J. A. Bernabei, psalm 110. za 4 gl. zl. Fr. Karol Andreas, psalm 111. za 5 gl. zl. Lud. Viadana, psalm 112. za 5 gl. zl. L. da Vittoria, psalm 115. za 6 glasov zl. Stemelius, „magnificat“ II. Toni za 4 glase zl. Fel. Anerio. Antifone, in hymnus koralno iz „Vesperale Rom.“ — Potem zborovanje udov v obedovalnici knezo-škofijskega semenišča (volitev predsednika). — Ob 6 zvečer: Obiskovanje Najsvetejšega. a) „Da pacem Domine“ za 6 glas. zl. K. Aiblinger, b) „Qui sedes Domine“ za 4 gls. zl. Foerster, Op. 21, c) „Ave Maria“ za 5 gl. zl. Witt, d) „Tui sunt coeli“ za 5 gls. zl. Witt, e) „Dextera Domini“ za 4 gls. zl. Könen, f) „Improperium expectavit“ za 4 glas. zl. J. Habert, Op. 15., g) „De profundis“ za 4 gl. zl. dr. K. Proske, h) „Angelus Domini descendit“ za 4 glas. zl. Stehle, i) „Factus est repente“ za 5 gl. zl. M. Haller, k) „Alleluja, emitte Spiritum“ za 4 gls. z orgljami zl. J. Habert, l) „Veni sponsa Christi“ za 4 glas. zl. M. Haller, m) „Locus iste“ za 5 gl. zl. Witt. — Ob 8 zvečer: Družba.

Četertek, 31. avgusta. Ob 7 zjutraj: Slovesna črna maša. Requiem za 4 gl. s trombami zl. M. Haller. — Ob 9 zjutraj: Pontifikalna maša. „Ecce Sacerdos magnus“ za 6 gl. zl. K. Porta, maša „Qual donna attende“ za 5 gl. zl. Orl. di Lasso. Introitus in Communio ko-

ralno petje iz „Graduale Rom.“, Graduale „justus ut palma“ za 5 gl. zl. Witt, ofertorij „Veritas mea“ za 5 gl. zl. Witt. — Precej potem drugo slavnostno zborovanje v obedovalnici knezo-škofijskega semenišča (za govore oglasiti se je čas 29. avgusta v Gradcu pri predsedniku.) — Ob 3 popoldne: Litanije in blagoslov. „Litaniae lauret.“ za 5 gls. zl. Rinaldo di Mel, „Tantum ergo“ za 5 gl. zl. J. Hanisch. — Potem drugo zborovanje društvenikov v obedovalnici knezo-škofijskega semenišča. — Ob 6 popoldne: Drugo obiskovanje Najsvetejšega v stolni cerkvi. a) „Ecce Dominus veniet“ za 5 glas. zl. Lud. Vittoria, b) „Dies sanctificatus“ za 5 gl. postavil Jan. Croce, c) „De profundis“ za 6 gl. postavil Andr. Gabrieli, d) „Incipit oratio“ za 4 glas. postavil Pierluigi da Palestrina, in „responsorium“: „Plange quasi virgo“ za 4 gl. postavil Viadana, e) „Dum transisset sabbatum“ za 6 glas. postavil Jakob Reiner, f) „Beati omnes“ za 4 glas. zložil Fux, g) „Confirma hoc Deus“ za 6 gl. zložil Orlando di Lasso, h) „O quam suavis“ za 5 gl. zložil Giovanni, i) „Domine non sum dignus“ za 6 glas. zložil Aichinger, k) „Vidi turbam magnam“ za 6 glasov zložil Pierluigi da Palestrina. — Ob 8 zvečer družba. Majhne priredbe so mogoče. — Vsak deležnik plača 1 gl. a. v. za skupne stroške.

To je program, kterega sem posnel iz Witt-ovih „Fl. Bl. für kath. Kirchenmusik“. Witt pravi v svojem vabilu, da je društvu sv. Cecilije zdaj pervikrat moč občni zbor imeti v enem avstrijskih mest. In ravno Gradec je za tako zborovanje prav primerno mesto. Kjer liberalizem in brezverstvo naj obilniše cvetè, tam naj se tudi katoliški duh pokaže, kolikor je mogoče očitno. Slavni boritelj za katoliško stvar knezo-škof Janez Zverger je že pri marsikteri priliki pokazal gorečnost za katoliške naprave. Kdo ne vé, koliko je storil pri tako imenovanem društvu „der christliche Kunstverein“, pri vstanovi za zidanje nove farne cerkve v novem oddelku mesta itd.? Kaj pa je bolj v zvezi s katoliško vero in njenimi obredi, kakor ravno cerkveno petje? Zato ste škofovi pismi in njegova obljuba za vdeleževanje porok, da bo tudi ta oddelek cerkvene umetnosti sijajno se skazal in veliko prijatlov pridobil.

Želeti je, da bi se tega šestega občnega zborovanja društva sv. Cecilije vdeležilo prav mnogo duhovnov, posebno takih, kateri imajo skerbeti za cerkveno petje, da bi se pri mojstrih naučili dobrega okusa in po zgledu od rimskega sedeža odobrenega cerkvenega petja skerbili, da se po vseh večih krajih, posebno pa po mestih vstanovi službi Božji primerno, počasi pa odpravi manj ali nič cerkveno petje. Prej navedeni program in Witt-ovo ime je porok vsakemu, da mu ne bo žal, ako obišče napovedano zborovanje, temuč da bo z veliko zadovoljnostjo marsikter predsodek odložil in se spreobernal v pravega pospeševalca lepega cerkvenega petja.

Naj se zgodi!

V Gorici, 11. junija 1876.

F. V.

Kres.

Le dvigaj, dvigaj, svitli kres!
Zareči plamen do nebés,
S teboj tje gori duh želi,
Kjer, upam, mati mi živi. —

Pač tega mnogo je že lét,
Je kuril kres si mladi svét;
Prepeval pesmico lepo
Od ognja v stran pod lipico.

Pa eden se vdeležil ni,
Vesele kresne slavnosti,
Le eden — ta pa jaz sem bil,
Domá sem bridko se solzil.

Pri bolni mamici sem stal,
Potert od njé slovo jemal,
Nikdar ne zabi moj spomin
Besede zadnje: „Ljubi sin!“

„Ločiti moram se, in grém....
Ostal sirota boš potém;
Vendar ne jokaj tak brodko,
Sej Bog pozabil te ne bo.

Glej, On, ki brani tičice,
Oblači lepo rožice,
Je mili Oče vsih sirót,
Če hodijo njegovo pot.

Če hraniš le nedolžno vést,
Si Jezusu, Mariji zvést;
O blagor tebi, ljubi moj!
Boš prišel k meni. Bog s taboj!“

Izdihne, stisne mi rokó —
Zaprè oči in gre v nebó:
Ne bije meni serce več
Veselo za-te, kres goreč!

In kadar kolj v Ivanov god
Zažiga kres slovenski rod,
Spominjam vselej tužen se
Na bridko zgubo mamice.

Oj dvigaj, dvigaj, svitli krés,
Žareči plamen do nebés;
Tje gori le moj duh želí,
Kjer, upam, mati mi živi!

Radoslav.

Razgled po svetu.

Drobne novice. Zveza med Serbijo, Černogoro, Rumunijo in Grecijo rodi sad v silnem oboroževanju in pripravah na vojsko po vsih teh deželah. Iz Bukarešta pa se v „Unionu“ tají zveza s Serbijo zoper Turčijo. Govori se, kar pa ni dosti verjeti, da za potolaženje nevošljivosti in zavidnosti družih vlad je diplomacija pripravljena Greciji po zgodovinskih pravicah dopustiti, da Turku nasleduje v gospostvu nad Carigradom. Pravijo, da tudi Rusija bi privolila v tako začasno rešenje turško prašanje; sej njen vladar je v rodu z greškím kraljem, ki ima njegovo vnukinjo Olgo Konštantinovo. — Vojni svet generalov je sodil obnašanje Refetovo, ki je bil poglavar v Saloniku ob času konzulske morije. — Turška vlada hoče boje stan kristjanov izdatno zboljšati, odbija pa zunanje mešanje v to reč. Znane so turške zboljševanja! — Turk je menda poslal poročnikov v Maroko in v Tunis ter zahteva djanske pomoči, ako bo vojska. — Grecija je za vojsko zmožna na noge spraviti kacic 30.000 vojakov s 50 topovi. Narodna straža ima 165.000 móž, in prostovoljci kacic 30.000. — „Times“ v Londonu naznanjuje, da vsi mornarji v pokoju pod 55. letom so dobili povelje, da naj bodo pripravljeni zopet nastopiti službo. — Novi sultan vstajnikom daje primirje za šest tednov; da bi se podvergli, imajo priliko dogovoriti se z zadevnimi oblastmi.

Iz primirja pa je izločeno, kar se Turkom potrebno zdi za oskerbljenje Nikšiča z živežem. — Otroci tolovaji! Iz Cefalù-a pišejo 2. t. m. v palermki časnik „Statuto“: „Danes so štirje 10- do 12letni pobi tolovajsko ubili sedemletnega dečka, da so mu ugrabili hleb kruha in liter vina. Mladi tolovaji vsi so v ječo djani. Mesto je razdraženo in je hotlo samo kratko pravdo storiti“. — „Unità“ piše, da v vradnih krogih se zdaj še ne misli, da bi bila kaka vojska že blizo; utegne se pa vsak trenutek kaj vneti. — „Corresp. Orientale“ iz Carigrada naznanuje prašanje, ki je bilo dano naj višemu verskemu glavarju „šejh-el-islam“, načelniku ullemov, zastran odstavljanja sultana Abd-el-Aziza. Prašanje je: „Če je Véliki gospod vernikov zadét z neredi uma; če se mu pogreša znanje v politiški tvarini; če z osebnimi stroški množi narodu bremena čez to, kar more prenašati; če zarad zmešnjav, ki jih dela v duhovnih in časnih opravilih, on tira v pogin cesarstvo in muselmansko občinstvo, in če je doslednje njegova pričujočnost pogubna, ali se mora odstaviti?“ Odgovor: „Chéri hat (verska postava) pravi: Da. — Šejh-el-islam. Hassan Heirullah, ki mu bodi Bog milostiv“.

Cret in sad zreste molitre.

Zahvale.

Št. 1. Serčna zahvala naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca in sv. Jožefa za pomoč v veliki sili.

A. R.

Št. 2. Serčna zahvala „Naši ljubi Gospej presv. Serca“ za zdravje, ki ga je sprosila naši hčerki Antoniji. Ko je bila nevarno bolna, smo klicali v Marijno pomoč. Naša ljuba Gospa ji je zopet zdravje sprosila, po dvakrat opravljeni devetdnevnici. Naj bo to, kar je bilo obljubljeno, po Danici razglašeno v večí čast Božjo in česenje Marije, naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca.

Z Vipavskega na Ustji, 12. rožnika 1876.

M. Baic.

Prošnje.

Št. 1. Nekdo vsim udom bratovšine Naše ljube Gospé, pa tudi bralcem tega lista prav živo priporočuje svojega pijanosti in drugim pregreham vdanega brata, da bi se spreobernal. Molite zanj, prosite, da Jezusova presv. Kri ne bo zanj zastonj prelita!

Št. 2. Po mnogoterih že do zdaj poskušanih zdravilih sem terdno prepričana, da brez Božje volje in posebne priprošnje Marije Device nobena pomoč še tako skerbna in umno rabljenih zdravil mi ne pomaga; se obrnem še posebej k Mariji, naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca, v živi veri do Vsegamogočnega, ter preserčno prosim vse ude te preblage bratovšine, naj združeno z mano molijo k naši ljubi Gospej, ako je Bogu v čast in moji duši v zveličanje, da mi ona izprosi pri svojem Sinu Jezusu še rešenje od moje prežalostne bolezni, „božjasti“. Več lét že terpim, ter me napada, enkrat manj, v časih pa me silno lomí. Ako mi po milosti Božji odleže, obljubim v čast Bogu in zahvalo naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca očitno s svojim imenom po Danici razglasiti. A. H.

Št. 3. Mlado prav revno dekle, ki terpi že delj časa silno bolenje v očéh, ter nikakoršne zdravila nič več ne koristijo, se priporočuje združeni molitvi vsim udom bratovšine Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca, ako je Božja volja, da ji Marija izprosi dar lju-

bega zdravja, z obljubo, da po prejeti milosti zahvalo po Danici očitno razglasi. J. S.

Št. 4. Žalostna žena s še majhnimi otroci preserčno priporoča svojega, od kerča silno terpinčenega moža v milo priprošnje naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca, in v združeno molitev vsem udom te preblage bratovšine, ako je Božja volja, da mu Marija izprosi dar ljubega zdravja, posebno ker je edino le na možu ter očetu še malih otrok, da bi jih mogel po silnem trudu svojih rok pošteno preživiti. Prejeto milost hoče razglasiti. M. S.

Družbine zadeve.

Od sv. Očeta Pija IX. — Predsednik bratovšine Naše ljube Gospé presv. Serca Jezusovega so v imenu vsih udov sv. Očetu poslali v Rim vošilo za preslavno 30letnico, ter so naznanili, kako pridno ta na dolgo in široko po Slovenskem razširjena bratovšina neprenehoma moli za Njih blagor in svobodo, in kako se veseli Njihove 30letnice, ter so prosili bratovšini sv. blagoslova.

V odgovoru do prečast. gosp. Jožefa Zupana, stolnega kapitela in stolne cerkve dekana in župnika, družbinega predsednika, je naznanjeno: da papež so radostno sprejeli vošila, in bratovšini Naše ljube Gospé presv. Serca ter vsem družnikom podelijo apostoljski blagoslov. (Summus Pontifex benigne excepit vota a Te expressa, et piae societati nostrae Dominae a S. Corde omnibusque sodalibus, ut petis, apostolicam benedictionem impertit. Romae, 17. Jun. 1876. — Jac. Card. Antonelli.)

Listek za raznoterosti.

Koledar za naslednji teden.

Rožnik. — Junij.

25. **Nedelja** III po binkoštih. Evangelij: „Jezus sprejema grešnike“. (Luk. 15.) — Sv. *Gvilielm* (Vilijem), opat, velik čudodelnik. † 25. rožn. 1142. — Sv. *Prosper Akvitanski*, škof v Regiji na Laškem, mož izverstne učenosti in svetosti, je z besedo in s pisanjem zatéral krivo vero pelagijancev, tudi je skladal svete pesmi. † 463. — Sv. *Febronija*, devica in sprič. v Sibápolu na Sirkem, se je pod cesarjem Maksimijanom vojskovala za keršansko vero in za svojo čistost, ter je po mnogih strahovitih mukah dosegla deviško in mučeniško krono.

26. **Ponedeljek**. Ss. *Janez* in *Pavel*, brata sprič. v Rimu, sta bila slavna dvornika cesarja Konstantina, pod odpadnikom cesarjem Julijanom pa sta bila na povelje tega sovražnika sv. vere ob glavo djana. — Sv. *Vigilij*, škof v Trientu na Tirolskem, sprič., je zadnje ostanke malikovavstva zatéral, in zato je bil od malikovavskih kmetov s kamnjem pobit l. 400. — Sv. *Pelagij*, mladenček in sprič. v Kordovi na Španjskem, je bil zavoljo spoznavanja keršanske vere od saracenov (turkov) s klešami na drobne kosce raztergan.

27. **Torek**. Sv. *Ladislav*, ogerski kralj, spozn., je bil v križanski vojski zoper turke sprejel vodstvo 300.000 križanskih vojakov, pa je na potu zbolel in v Gospodu zaspal leta 1096. — Sv. *Krescent*, učenc sv. Pavla aposteljna, je bil od njega poslan v Galacijo, kjer je Galačane v sv. veri p dučeval, poslednjič pa je pod cesarjem Trajanom prejel mučeniško krono. — Sv. *Benvenut*, brat frančiškanskega reda. † 1232.

28. **Sreda**. *Predpraznik ss. aposteljnov Petra in*

Pavla. Zapovedani post. — Sv. *Leon II*, papež spozn. † 483. — Sv. *Irenej*, učenec sv. Polikarpa škofa v Smirni, apostoljski mož, slavni cerkveni učenik, škof v Lijonu na Francoskem, je svoje mučeništvo dokončal pod cesarjem Sevërom l. 202. — Sv. *Pavel I*, papež spozn. † 768.

Danes je prvi krajic ob 4. uri 16. m. zjutraj.

29. **Četertek**. *Zapovedani praznik svetih aposteljnov Petra in Pavla*. Sv. Peter, poglavar vesoljne Cerkve, je bil pod cesarjem Neronom z glavo navzdol obrnjeno križan 29. rožn. l. 66 po Kr.; sv. Pavel, učenik narodov, pa je bil ravno tisti dan in tisto leto ob glavo djan. — Sv. *Ena* (Hema, Jema) sorodnica cesarja Henrika II, je vstanovila samostan po redu sv. Benedikta v kerškem tergu na Koroškem. † 1045. l. Leta 1073 se je ondi začela kerška škofija, nje škofje imajo zdaj svoj sedež v Celovcu.

30. **Petek**. *Spominj sv. Pavla*, vélicege aposteljna narodov. — Sv. *Bazilid*, vojak, je sveto devico Potamijeno na moriše peljal in je njeno čistost varoval razuzdane, brezbožne derhali; tri dni po svoji siloviti smerti se mu sveta devica prikaže, mu zalo krono na glavo dene, ter ga spreoberne k sv. keršanski veri, tudi ga je s svojo priprošnje podpérala v strahovitih mukah, ktere je pod cesarjem Sevërom preterpel.

Mali serpan. — Julij.

1. **Sabota**. Sv. *Aron*, Mojzesov brat, je bil prvi duhoven iz Levijega rodú; ker je s svojim bratom vred dvomil, če bode v pušavi iz skale voda pritekla, tudi on ni prišel v obljubljeni deželo, ampak je na mejni gori Horu umrl v 123. l. svoje starosti. — Sv. *Teodorih*, učenec sv. Remigija, Remskega škofa, mašnik in opat, je spreobernal svojega razuzdanega očeta, in je njegovo brezbožno hišo spremenil v samostan. † l. 533. — Sv. *Pambo*, učenec vélicege pušavnika sv. Antona. † okoli l. 387.

Iz Ljubljane. (Sv. Oče čitateljem „Zdodnje Danice“.) Tudi vredništvo „Zg. Danice“ je namestniku Kristusovemu javilo neomahljivo češenje vodstva in vernih bravcev o neslišani tridesetletnici. Dobilo je v ponedeljek, 19. t. m., ob 11 po noči veseli odgovor: „Sv. Oče priserčno zahvalo naznanjajo blagoslavljajoč vodnika in čitatelje lista „Danice“. (Il S. Padre ringrazia e benedice di cuore direttore e lettori del foglio „Danica“.) — Jak. kard. Antonelli.“ — Bog živi preslavnega Tridesetletnika še mnogo, prav mnogo lét! —

Katoliška družba je na svoje vošilo (Gl. v Ogledu) dobila odgovor: „Prečast. Ant. Jarcu, proštu z mitro, predsedniku katol. družbe. Iz Rima 18. rožn. — Papež katoliški družbi naznanjuje naj lepši zahvalo in ji iz globočine serca podelijo apostoljski blagoslov. J. kard. Antonelli.“

Procesije sv. Rešnjega Telesa v praznik sam in naslednje nedeljo so se godile v Ljubljani pri lepem vremenu častitljivo in spodbudno (ako izločiš posamezne nesposodbnosti kacega zijala, kar pa vsak postavni Ljubljančan studi). Vradnije so bile zastopane, šolska mladina pričujoča.

Sv. Alojzija praznik so imeli gimnazijci pridigo in slovesno sv. mašo v nunski cerkvi; manjši šolci v Šenkjavžu in po dotičnih cerkvah. Alojzijanci bodo svojega pomočnika obhajali še posebej v nedeljo.

Mašniško posvečevanje bodo delili milg. knez in škof Ljubljanski: gg. bogoslovcem 4letnikom 24., 25. in 27. rožn.; štirim gg. bogoslovcem 3letnikom pa 21., 22. in 24. mal. serp.

Cerkveno obiskovali in ob enem birmali bodo milg. knez in škof mesca mal. serp. tako-le: 2. mal. serpana dopoldne v Kočevskem mestu; 3. dopoldne v Osilnici; 4. dopoldne na Fari, popoldne v Banjaloki; 5. dopoldne v Nemški loki, popoldne v Spodnjem logu; 6. dopoldne v Reki, popoldne v Morovcu; 7. dopoldne v Gotenici; 8. dopoldne v Starem logu; 9. dopoldne pri Stari cerkvi; 10. dopoldne v Polomu; 11. dopoldne v Topli rebri; 12. dopoldne v Koprivniku; 13. dopoldne v Mozelju.

V Šentvidu nad Ljubljano so preteklo nedeljo prav slovesno obhajali s patronskim opravilom vred 30letnico sv. Očeta Pija IX. Verli pevci so peli tudi himno sv. Očeta.

Na Jezici je bila kaj spodbudna procesija sv. Rešnjega Telesa dan. Nepopisljivo ginljivo je bilo, ko se je dolgi obhod vil deleč okrog po lepem polji. Velikanski mlaji, umetno sestavljeni oboki ter mnogoverstne bistroumne olepšave, v čemur so se zlasti tudi Klečani skazali, delajo prebivalcem čast; še bolj pa njih lepo obnašanje pri tako častitljivem opravilu.

V Šmarjeti so 16. t. m. 30letnico sv. Očeta obhajali s slovesno sv. mašo z blagoslovoma in prav veliko ljudi je bilo pri sv. Obhajilu, ktero so darovali za sv. Očeta, ki jih Bog ohrani še dolgo na prošnje Marije Device!

V Suši, v Zaliloški fari, bode 2. mal. serp. slovesno blagoslovljen in vložen temeljni kamen za novo zidanje cerkve Marije Device.

Iz Šentvida na Dolenjskem, 15. rožn. V dveh vaséh je živinska kuga. Bog obvari ljudi tolike nadloge!

V Turinu je bil 4. rožnika slovesno sprejet v katoliško Cerkev mladi anglikanec G. M. A. Hudson. Sam pripoveduje posebne pota, po katerih ga je Marija pripeljala k studencu luči in resnice, ter pravi poslednjič: „Z Božjo milostjo bom zvést katoliški veri, zedinjen z namestnikom Jezusa Kristusa, nezmotljivim Pijem IX, in raji bi izvolil naj grozovitiši smert, kakor da bi v naj manjši reči odstopil od obljub, ki sem jih storil.“

Iz Bulgarije se nam piše, da je zdaj mirniše postalo. — O volitvi novega katoliškega škofa še ni nič določenega.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Č. g. Jan. Arko, fajm. na Jančjem, gre v pokoj. — Č. g. Juri Humar, se je odpovedal Čermošnjiški fari in je prestopil na faro Primskavo. — Naslednji čč. gg. so kanoniško vmeščeni tako-le: Lor. Bergant, duh. pom. v Radečah, na faro Dobovec; Leop. Gorenc, duh. pom. v Šentjurji pri Svibnu, na faro Adlešiče, in Juri Rozman, duh. pom. na Igu, na faro Rakitno. — Prestavljeni so čč. gg. duh. pom.: Ljudovik Škufca iz Polh. gradca v Radeče; Fr. Avguštin iz Loškega potoka v Dobropolje; Val. Jereb iz Drage v Loški potok; Jan. Železnikar iz Šmarjete v Kostanjevico; Gabr. Veiss iz Adlešič v Šentjurji pri Svibnu. — Č. g. Jožef Marinko, duh. pom. v Kostanjevici, je poklican v Ljubljano za nadaljevanje teoloških nauk v dosego doktorata. — Č. g. Dam. Pavlič, duh. pom. v Sodražici, gre za začasnega vikarja v Zagorje, ne gosp. K. Kljun, ki se je odpovedal, in se podá v zasebovanje.

V Lavantinski škofiji: Č. gosp. Matija Fideršek je postal provizor pri Sv. Križu nad Mariborom. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Vinko Plaskan za I. v Slov. Bistrico; Miha Bračko k Sv. Jurju v Slov. goricah; Vinko Baumann k Sv. Urbanu pri Ptuj; Jože Muba za II. v št.-Juri pod Celjem, in Jakob Caf za II. k Sv. Magdaleni v Mariboru. — Č. g. Jože Vraz ml. gre v začasni pokoj.

Dobrotni darovi.

Za hivalnico pri sv. Jožefu v Ljubljani: Neka keršenica 1 gl. — Neimenovan 1 st. tol. — Popravek. V zadnjem listu naj se bere: „Po g. Špend. v Mengšu 2 gl.“

Za pogorelce v Strahomeru: Po g. J. Lap. iz Dražgoš 1 gl. (odposl.)

Za sv. Očeta: Iz št.-Vida pri Zat.: sv. Očetu za vezilo 1 ces. cekin; E. L. 1 terdnjak za 2 gl. st. den.; Terezija 1 st. sreb. dvajs.; M. 1 križavec za 2 gl. 12 kr. st. d. Vsi prosijo sv. blagoslova. — Dve osebi po P. Joahimu 7 gl. — Iz Ježice po č. g. fajm. 5 gl. — Po gosp. Dol. 3 st. dvajsetice. — V dober namen za razsvitljenje 1 gl. sr.

V a b i l o

naj lepše k naročevanju na

„ZGODNJO DANICE“

za drugo polovico leta 1876

bi bilo treba napisati; pa list je napolnjen. Torej: „pazienza!“ Brez vabila, ki ga je takó mučno pisati, bi se morebiti tudi opravilo pri tako blazih ljudéh, kakor so čitatelji našega cerkvenega lista: vsak naj blagovoli brez pomude svojo naročnino poslati. Pa je!

„Zgodnja Danica“ veljá:

za pol leta po pošti 2 gold. 40 kr., — v tiskarni prejemana 2 gold.

.. četert .. „ „ 1 „ 30 „ — „ „ „ 1 „

Naročnina se po najcenejši poti pošarskih nakaznic pošilja pod naslovom Blaznikove tiskarnice v Ljubljani.

Vredništvo in administracija „Zgodnje Danice“.